

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز چهارشنبه چهارم اردیبهشت ۱۳۲۵

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت جلسه ۴۴۳ (۱۷) اشکند .
- ۲ - اعلامه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه .
- ۳ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .
- ۴ - راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۲۶ کل کشور .

جلسه ساعت هجده و پنج دقیقه بعد از ظهر بر است آقای مهندس عمادیه ریاستی تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت جلسه ۴۴۳ (۱۷) اشکند
 رئیس - راجع به صورت جلسه ۴۴۳ که توزیع شده است نظری نیست ؟ (المهای تشد) صورت جلسه ۴۴۳ تصویب میشود .

۱ - اعلامه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه
 راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۲۶ کل کشور

رئیس - وارد دستور میشود دیبالت بحث در کلیات لایحه بودجه سال ۱۳۲۶ کل کشور مطرح است آقای سرتیپیور بعنوان موافق صحبت میکنند سرتیپیور در جواب سرتیپیور - فرمایشات مخالف بودجه و موافقین هر دو الهام بخش بود و اگر برای دولت الهام بخش نبوده باشد لاقول برای بنده الهام بخش بوده برای اینکه نشان میدادند که در حقیقت نسبت به وظیفهای که در پیارلمان جهده گرفتارند وظایفند موافق از نظر کم کم بدولت و راهنمایی ملت و ترویج و مخالفت از نظر اتحاد و تمطلب برای

روشن کردن بیشتر مطالب و توضیح آرزوها و خواستههای مردم از دولت . منصوصاً بنسبتاً آخرین منطقتی که برای این مجلس صحبت کرد گفت مردم زیرا دردم که هفتاد و هفتاد خیلی دوری بیصلاست همین دلیل لوله توپرا بالا بردند مسولاً تیراهانزان اگر هفتاد پانزده لوله لوله را پانزده میگیرند را که حرف دور باشد بالا میگیرند مسلم این است بودجهای که دولت تقدیم کرده است نشانهای است از توسعه اقتصادی سلطنت (صحیح است) اگر ما در آمد ملی را واحد اندازه گیری توسعه اقتصادی بدانیم آنوقت معلوم میشود رقم ۲۱۷ میلیاردی حکایت از افتخار دولت توسعه اقتصادی است که احسان کرده و توفیق است بر اساس آن اعتبار یک چنین رقمی را تحد بکند و بجلسه بیاورد البته این تقسیم مسلم است که درآمد ملی ارزش مجموع تابع فعالیتهای اقتصادی یک ملت است و تکیه یک ملت بتواند ارزش فعالیتهای اقتصادی خودش را به آن مقدار برساند و از نظریه وسائل تولیدی و منتهی و خلاصی درآمد کافی داشته باشد آنوقت قادر خواهد بود که بتناسب آن

بدهند حالا اگر اظهار نظری نکردند دولت عرصه ندارد فعلاً مواظبتن سوازی خواهد کرد برای اینکه ایمن موردی است که از بونوس سوازی بکنند و دولت امامت است جوایب دهده و در جای دیگر : موافقت مخالفت با وجهه تکلیفی دولت را روشن میکنند ملت ایران مقصر نیست اگر بکنجای کوتاهی شده دولتها مفسرند و این دولت حاضر است بر این اساس تمام مقاصد مجلس مسئولیت این موضوع قبول میکند چه بدهد عرصه هر کسی که حاضر می باشد با بدیم که مخالف نباشد نظرش اینهاده

شده قبل از شروع به ایرادات خود صمصانه عرض میکنم یکی از نخست وزیران خوب این مملکت آقای میرصادق است (احسان) و شرایطی که ما بکنند نخست وزیر خوب باید داشته باشد در ایشان هست چه از نظر سیرت و خویله و چه از نظر ادراک وهم چه از نظر سخن بست بنابر این عرض میباشم از این جهت است که میباید تا میروید حوسله توجه میفرمایند و اگر ایراد و ایرادات را وارد تشخیص دهند در دفع ایراد خواهند گوشید ایرادات را به مقتضای حق متکلم : ایرادات کلیه ایرادات علمی یعنی مربوط به مواد نجومی و ایستادگی مربوط به قسم قانونگذاری برای ایرادات است و این استقامه میکنم از مطلبی که در روزنامه تهران آگوستیست نوشته است نوشته است « اقتصاد داهیانه بکنند آنچه بکنند و نباید پیش از در صدمه در آید ملی آنکس بود کشور و بیچاره باید حتی در مواقع خلسی هم از دست و دست پویج در صدمه تجاوز حق داشته اند زیرا یکی از اصول مسلم مرقبت در مدیریت تقسیم کار بشویت که فسادگر و شولیت امکان آن شتاب با قدرت و لیاقت اقصاد آن مؤسسه باشد در حالیکه اگر جمعیت ایران را ۲۵ میلیون نفر در آید متوسط سالانه هر فردا در دست دلار بگیریم درآمد ملی ایران بالغ بر ۳۷۵ میلیارد ریال میگردد و اگر بپویج کابل کبود را که ۲۱۷ میلیارد ریال است با آن مقایسه کنیم رقم ۵۸ درصد است خواهش آدمی بپویج کل کبود اقرب ۵۵ درصد

ملکت و آبادی و عمران تمام ضلعت مملکت مشغول میگردد در هر مملکت اعلیحضرت همایونی که در روز و دهان فرموده بودند اشاره فرموده بودند که ما اهداهای کوچک آن نبیند و اسباب احتیاجات اقتصادی و فلاحتی مملکت را تأمین کرد و مصدق بودند که باید شرکتهای بزرگ خنلوی با واحدهای بزرگ زراعی موجود آرزو با اینکه ما کاهی لوازمی مینویسند که خلاف این واحدهای خیلی کوچک پیشنهاد کردند چون زمین را در واحدهای خیلی کوچک پیشنهاد میکنند منطقی و این با آنچه که ما میفرستد شتابانها را بپایه فرمودند و حق نبیند و البته باید مراقت بشود که ما سنگینه لوازم عرضه نبود تا ما نتوانیم واحدهای بزرگ زراعی آنگونه که اعلیحضرت همایونی پیش فرموده بودیم بهیچ حال مملکت تخصیص دادیماد موجود بود و بدانگونه که بشود گروههای را که در تهران و مهمتین از طبقه عالی متوسط و نوکلرا در کشور قرار داد که این علم موجب بشود که هر مصلحتی از صدمه دیگر که بر ما میزند و هم مملکت را بدهد یعنی بستمی آورد و مسائل دیگر آقایان فرمودند و غالباً هم متدل بوده است و گمان میکنم آنچه که باید مورد تأیید است و این دولت قرار قرار گرفته است و باید دستهای بر داشته اند و تکرار نمیکند با علاقه ای که دارم که بگویم بپویج حیده یکا که برای ش خود خاشنه میدهم و از خدا میخوانم که اقلیت و اکثریت و خلاصه همه ملت ایران را دریافتم برای رسیدن به هدف عالی پیشرفت و پایداری داشته آری ما هر قرار بدهد و هیچ گونه تخرق پیش نباید (احسن)

فلسی - آقای دکتر مین غرضید
 دکتر مین - بنده برای سخن شروع عرض میکنم استفاده میکنم از فرمایشات جناب آقای هویا در جلسه ۱۱ آشدند که فرمودند :
 من شخصاً علاقه زیادی به انعقاد داشته چون در اینجا امتحان داشتیم دوستان من انگشتان در ادوی قشنگتهای بپویج که ضمیمه است بنگارند که نگنشانند از لحاظ بپویج هر فرد ایرانی حق دارد اظهار نظر بکند چایرید به اشتباه یک طبق قانون اساسی وظیفه دارند که نظر

زاد آمد ملی اوسوله میبشود از نگرمانند دولت که قدری بیش از ۱/۴ درصد حصيد کشورند جمع و خرج میکنند ۹۹ درصد سیه مردم فقط در ۴۲ درصد درآمد ملی خلافت قانع دارند الله بنده خواستم جنب آقای نخست وزیر عین نظرات اقتصادی گفتند میبشود شوجه بکنید اگر این چند روز فرصت ندهد که بخوانید شاید اشتباهی که شده سبب توجه بشود از جهت کلی در دست مربوط به زمینهای بزرگ و جناب آقای دکتر کرمیبه تشکر خداوند بوجه نخواستند فرمودند درینده قانون برائی ایرانی سوبولت نقد نقد کرد است که عرض نمیر عرض است را در سال بیشتر از ۷/۵ درصد نمیتواند بکند و اگر تجاوز بکنند خالص است برای معالجه میشود در حدود ۲۲ درصد بنابر این توجه فرماید که در سال ۱۳۴۳ در ۴۶٪ برخلاف حواله ۵ قانون بپویج برای سوم مرتبه غیر ایرانی استامند و آن ماده رعایت نشده است و بنده نبودم در این مرتبه عرض نموزی حوضه امور عمومی و حوضه امور اشتباهی را از روی اوراق بپویج عرض میکنم در وقت حوضه هر چه بپویج برای امور عمومی در سالهای زیر :

در حدود ۷.۴۳ اضافه شده است .

سال ۳۳	۲۵۰/۱۹۴۸/۰۰۰	ریال
سال ۳۴	۱۹۱۳/۸۳۵/۰۰۰	ریال
تفاوت	۱۶۶۳/۶۴۱/۰۰۰	ریال

در حدود ۲۰۰۰ اضافه شده است .

در حدود یکمیلین ماده بر نامه عراقی سومین بایش از ۲۲ تا ۲۴ تانده و شده است یعنی ماده ۵ قانون بر نامه رعایت شده است .		
برای امور اشتباهی :		
در سال ۳۴	۲۸۸/۹۹۸/۰۰۰	ریال
در سال ۳۵	۲۸۷/۹۸۷/۰۰۰	ریال
تفاوت	۱/۱۱۱/۰۰۰	ریال

در حدود ۲۸۰۰ اضافه شده است که سبب اینست قانون ۵ قانون بر نامه عراقی سوم از آن گذشته است یعنی بنده ۵ قانون بر نامه توجه شده است در وقت امور اشتباهی و اختیاری هم از حد سالی بیشتر اضافه شده است و ملی بپویج کرده که قسمتی از ساختار آن ببارت برده است از حوضههای عراقی ولی برای در

موردی که عرض کردم یعنی امور عمومی و اقتصادش ابتدا اضافه هزینه که از سالانه ۷/۵٪ تجاوز کرده است قبل توجهی نیست و ماده ۵ بر نامه عراقی سوم رعایت نشده است اما در مورد مالیهای عرض میکنم که :

مالیهای مستقیم ۱۳۴۳	۴۳۵
مالیهای غیر مستقیم ۱۳۴۳	۵۲۸/۳۳۴/۰۰۰
تفاوت	۹۰/۳۴۷/۰۰۰
مالیهای غیر مستقیم ۱۳۴۳	۳۴۵
مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۱۳۴۳	۵۲۸/۳۳۴/۰۰۰
تفاوت مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۵۳۳	
مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۱۳۴۳	۹۰/۳۴۷/۰۰۰
مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۱۳۴۳	۳۴۵
تفاوت مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۵۳۳	
مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۱۳۴۳	۹۰/۳۴۷/۰۰۰
مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۱۳۴۳	۳۴۵
تفاوت مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۵۳۳	
مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۱۳۴۳	۹۰/۳۴۷/۰۰۰
مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۱۳۴۳	۳۴۵
تفاوت مالیهای مستقیم و غیر مستقیم ۵۳۳	

یعنی قلمه بین مالیهای مستقیم و غیر مستقیم میزان سیمه و هکتار میلیون تومان در طرف دو سال دور تر شده است و کله مالیهای غیر مستقیم سنگینتر شده است در مورد درجه جابل از انصارت و اصلاح تصدی دولت :

فصلی ۱۳۴۳	۲۰۰/۱۸۰/۶۶۳/۰۰۰	ریال
فصلی ۱۳۴۴	۱۷۰/۰۰۰/۳۶۵/۰۰۰	ریال

(توضیقا بود است)

۵۰

۴۶

ملاحظه فرمایید که هر وقت است دولت تمام مباد در مورد درآمد حاصل از خدمات دولت با بدیم عرض کنم که در سال ۱۳۴۳ مبلغ ۱۰۹۵۷۳۰۰۰ ریال بوده و برای سال ۳۶ یعنی بیش از یک برده است ۵ میلیارد بنابر این دولت قیمت خدماتش را زیاد کرد مانند در مورد درآمد کفرنامه در سال ۳۳ بود ۳۴ میلیون ریال و در سال ۳۴ صدهونده میلیون ریال در سال ۳۵ شصت و نهم میلیون ریال در سال ۳۶ یعنی بنده چهار صد و شصت و پنج

میلون ریال نشان در سال ۱۳۰۴ - ۱۳۰۳ تا ۱۳۰۱ که آنجا که عوارض گمرکانه را برانداخته بود به ترقی بوده است ولی عوارض گمرکانه را گمرکانه زیاد شده بود و به ترقی بوده است و بهر حال در آمد ملی خود سه برابر سالهای ۲۳ و ۲۴ است تا این چون بنده شنیده که دولت خواسته در عوارض گمرکانه تعدیه نظر میکند خواهش کرده بودم این را متوجه باشند که عایدی آنان در حدود سه برابر زمانی است که عوارض جدید برقرار نبوده است. راجع جدید بنح اوسمیل که بابت اشکات گرفته میشود در سال ۱۳۰۴ مبلغ ۶۹۸۸۵ ریال بود در سال ۱۳۰۶ مبلغ ۴۷۰ میلیون ریال بیش شده بنابراین دو به ترقی است چرا دولت قیلا قول داده بود راجع به اوسمیل و ادواتی محدود و بشری قان شود عمل کرده است بنابراین با تخمین حدود استیلوسه میلیون و صد و سی و شش میلیون ریال اوسمیل و ادواتی که خواسته شد در سال ۱۳۰۴ حدود یک میلیارد و بیست و دو میلیون ریال است. در مقامی میباشد (مترجمی - اوسمیلیهای داخله صدمی پنج میهند) البته الآن جواب شما را میدهم نتوانیم بگوئیم که راجع به این صدمی بنح قسمت یاد این مبلغ مربوط به اوسمیلیهای اعلی است زیرا از این اثناسده میلیون دماهی که در لایحه ذکر شده است ثابت اوسمیلیهای ممتاز داخله در کسبوی حساب شادگری یادان باشد جناب مترجمی سلوک گردید کداین یاژر صد میلیون تومان تقریباً معادل دو برابر عوارض اشکات مربوط به اوسمیلیهای داخله وموتاز است بنابراین اگر از جمع پول کم کنیم چهارصد میلیون ریال فقط مربوط به اوسمیلیهای وادراتی است که اگر بیست برابر کم بچند جمع صدمی پنج هشت میلیارد و پانزده میلیون ریال باشد که کم کرده و با حسابی که جناب آقای دریاخواه کرده راجع به کنهیاها بنده بادم پول قابل توجهی از آنجا خارج میشود است توجه کنید راجع به بودجه متداول بنده نتوانم زیاد صحت کم فقط میخواستم عرض کنم و قسمت مربوط به چهارم قانچه ذکر شده است وام داخلی یک میلیارد و سیصد و سی میلیون

سایر دستگاهها کم کنند یعنی وزیر خزانه معاره کند البته در مورد وادرات داخلی راجع به سازمان تربیت معلم و هنر و سرای عالی و دانشگاه تهران و دانشگاه پزشکی و دانشگاههای دیگر صالح قائل توجهی کشک شده بنده بنیهایت متشکره در مورد وزارت بهداشت اضافه ای که از جهت هزینه پیدا کرده بین سالهای ۱۳۰۳ و ۱۳۰۴ نزدیک چهار میلیارد ریال است که از اینصورت هم از تخفیف آن خواهد بود اما دولت بطور کلی متشکر میکند که توفیق خدمت بیشتری پیدا کنند خارج بیوانند از هزینه سازمانهای بهداشتی بکفند و صرف بهداشت و آموزش و هنر میکنند در مورد وزارت فرهنگ و هنر همین ترتیب توجه میکنند بوزیر که مزایه میباید و در اینصورت توفیق وادراتین فرعمول اشکال شدن و پست میز نشستن سرفقظر بکنند در مورد وادرات ربا و قمار نزدیک ۱۳ میلیون است و آهکی وزیر راه و مصلحت و راههای مسافر که در مصلحت این امر خرج کم در ظرف اضافه است که برای راههای فرعی استفاده میمانی کم میشود در وزارت پست و تلگراف و پلن اضافه خرج بین سالهای ۱۳۰۳ و ۱۳۰۴ نزدیک دو میلیارد ریال است بنده بنیهایت متشکر میکند که نسبت به این وزارتخانه تمام توجه شده باشد. بالینکه ایتان نسبت به امور مختبرات حوزه تحقیقات بنده توجهی خاص فرموده اند. مضافتک اطلاع دارم که در کار خودشان خیلی وقت میفرمایند و چون خیلی خسته هستند مژگالک قیلاز ایشان کرده بودم پس میگفتم فقط میخوانم که بنذ کری بیاینتک بهم که نرخ مختبرات ای بران یا کم میگردانید ایروانی علاوه بنده نسبت کنایه تجربه فرموده اند بنده نکرده کشور های مشابه و در نظر نرخ مختبرات ایشان نسبت مما بارویا از بران گزارش است این را: خلاصا یکم توجه به فرمایند راجع به وزارت دادگستری البته بطریق صحت اضافه است ولی بنده باید با کمال تأسف غرض کنم که اضافه مبلغ بابت خانه های اضافی و وادرات است در حالیکه حقوق دهندهای قضات را داشته بنده بخصوص در این مسائل صدی جناب آقای هوما حقوق رتبه های قضات پرداخت شده است ولی در این حال بنده نتوانم عرض کنم که دادگستری با توجه به تصمیمی که در کسبوی

حقوق زمان سازمان ملل متحد گرفته شده و این بود که نیمی حقوق زن مورد درگیره شئون ساده ازین برود دادگستری در لایحه ای که داده مستفانه بوضع معاد توجه نکرده و اینطور رسیدگی بگواهی هر چند هیئت معاد با بند بود و برای مادر این حق مسلم قانن مستفانه البته این را رعایت میکنند در کسبویها ضمیمه میباشند و اینرا رعایت میکنند در کسبویها ضمیمه خواهند شد و فی حای گله بود حلال که دادگستری آمده اولا بح مفید بعد این را توجه بکنید. ایروا در مریگی از دادگستری دارم و آن این است که بالینکه خود دادگستری میبند که هر روز گرفتار قانون منع کتخت خشکشان است. در ماههای زمستان سرد و در اطلاع و تدبیر مصلحت کان تعمیر و اقسامی برای اصلاح این قانون نمیکند بنده تقاضا میکنم حلال که فرستی پیدا کردیم برای کفن تمام مطالب باین طلب هم توجهی شود. راجع بنور و ادواتی اداری در ظرف ۳-۵ میلیون ریال مختار است اضافه شده در حالیکه نور و ادواتی اداری تمام مفاکرتی همه قانن مستفاد بود تمام شده و بیایه کردن کانون کانون نسبتا مستقیم صنایع و وادرات بنده نیز خارج بشری نباید برای مطالعه بکنند و اقتراض را هم است کرده است (مهندس عالی کلکلی بعد از تصویب قانون است) در اکثر کسبویهای کشکاری زبانی جهتمالی است (چون فرمایندتک گواهی ای زبانی میجهت هست بنده بنیبه مطالب مختص در مورد ادواتی اداری میهم (خنده نماندگان) راجع بوزارت کار و امور اجتماعی ۱۳ میلیون ریال در ظرف سه سال هزینه اشان شده میبایست برای یکبار یک فکری شده باشد راجع بیکبار بنده این مژگال را میخوانم بکنم که آیا فکری شده یا بنده است راجع بوزارت آب و برق که وزیر محترم عرض اینها تقریب دارد در ظرف سه و سه صد میلیون ریال در بنی بودجه وزارت آب و برق اضافه شده و ۳ میلیارد و نیم هم ببودجه وزارت آب و بانی و مسکن بشری در حدود ۳ میلیارد ریال اضافه که از این اضافه بودجه مملکت استفاده متناسب با مبلغ خواهد کرد چون یکی از مسئولان نوشته است خلاصه کم بنده راجع بنده

- ۴ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .
- رئیس - راجعه خدائما و آقایان جلسه را ختم
 می‌کنیم جلسه آینده ساعت هجده فردا خواهد بود .
 (ساعت ۱۱ مدارک شهر جلسه ختم شد)
- رئیس مجلس شورای ملی - مهتیس عبدالقادر ریاضی
- که این برنامه که در کمیته به انضمام مستودن نامه است
 که در سایر نقاط ممدکت همین برنامه ها اجراء بشود
 شده مدارک و شواهد زیادی داشته میخواستیم ارائه بدهیم
 ولی متخوره که بیش از بیست و پنج رقیقه بیشتر صحبت
 نکردم و مسلم میدانم از این لحاظ هم بین خواهد گفت
 اجازت (احسان).